

Københavns Universitets bestyrelse

SAGSNOTAT

3. MAJ 2022

Vedr. Status på efter- og videreuddannelse på Københavns
Universitet

UDDANNELSER & STUDERENDE
UDDANNELSESSTRATEGI &
ANALYSE

Sagsbehandler Uddannelser & Studerende

Dette sagsnotat giver et overblik over efter- og videreuddannelse (EVU) på Københavns Universitet (KU) med fakta om:

FRUE PLADS 4
1168 KØBENHAVN K

- 1: Fakulteternes udbud af efter- og videreuddannelse
- 2: KU's volumen og aktivitet fra 2018 – 2020
- 3: Fordeling af aktivitet på fakulteterne i 2020
- 4: Udvikling i årselever på danske universiteter og KU's konkurrence
- 5: Organisering af efter- og videreuddannelse på KU

sign@adm.ku.dk

1: KU's udbud af efter- og videreuddannelse

KU har et bredt udbud af forskningsbaseret efter- og videreuddannelse i forskellige formater, som er forankret på fakulteterne og i fagmiljøerne. Copenhagen Summer University er det eneste tværgående udbud.

KU's aktiviteter ligger inden for to overordnede kategorier:

- A. Akkrediterede uddannelser og kurser på deltid: Uddannelser og kurser som er ECTS-bårne og STÅ-udløsende
- B. Kurser og skræddersyede forløb, udbudt under indtægtsdækket virksomhed: Korte forløb uden ECTS

Universitetets primære aktivitet ligger inden for masteruddannelser, enkeltfag og kurser/forløb under indtægtsdækket virksomhed.

A. Oversigt over akkrediterede uddannelser og kurser på deltid

Masteruddannelser

KU udbyder 14 egne masteruddannelser på dansk og engelsk:

- Dansk som andetsprog (HUM)
- Fremmedsprogspædagogik (HUM)
- Konfliktmægling (JUR)
- Sundhedsantropologi (SAMF)
- Idræt og Velfærd (SCIENCE)
- Landskab og planlægning (Landdistriktsudvikling og landskabsforvaltning) (SCIENCE)
- Headache Disorders (SUND)
- Industrial Drug Development (SUND)
- Disaster Management (SUND)
- Companion Animal Clinical Science (SUND)
- Medicines Regulatory Affairs (SUND)
- Neurorehabilitering (SUND)
- Public Health (SUND)
- Personlig medicin (første optag 2022) (SUND)
- Herudover fleksibel master på TEO og SCIENCE

KU samarbejder desuden om seks masteruddannelser, der er forankret på andre institutioner i ind- og udland.

Diplom- og akademiuddannelser

Universitetets udbud af diplom- og akademiuddannelser er begrænset.

- To diplomuddannelser: Kriminologi (JUR) og Parkvirksomhed (SCIENCE)
- To akademiuddannelser: Friluftvejleder (SCIENCE) og Odontologisk praksis (SUND) samt kommende akademiuddannelse som Naturvejleder (SCIENCE)

Enkeltfag

KU har et stort udbud af enkeltfag (+/- 1.000 kurser) blandt:

- Eksisterende kurser fra KU's bachelor- og kandidatuddannelser udbudt under tomladsordningen (EVU-kursister kan optages, hvis der er ledige pladser, og de opfylder betingelserne). Alle fakulteter udbyder dette i varierende omfang
- Gymnasiesidefag: En stor aktivitet på HUM og SCIENCE og til dels SAMF
- Moduler fra især master-, men også diplom- og akademiuddannelser
- Sommerkurser og aften-/weekendkurser (sidste kun på HUM)

KU' fakulteter og fagmiljøer har andre ECTS-belagte EVU-tilbud. Der findes ikke et samlet overblik over disse på KU-niveau men eksempler er:

- Uddannelse i Dansk som andet- og fremmedsprog (HUM)
- Kvalificerende EVU fx for læger, dyrlæger og jurister
- Forløb på Skolen for Klinikassistenter og Tandplejere (SUND) og Arbejdsmarkedsudvidende kurser på Skovskolen (SCIENCE)

B. Kurser og forløb under indtægtsdækket virksomhed

Korte kurser og forløb under indtægtsdækket virksomhed

Udbuddet af korte kurser og skræddersyede forløb er et område, der er fokus på i KU's strategiske rammekontrakt og som indsatsområde på flere fakulteter samt i Copenhagen Summer University.

Der er tale om mere fleksibelt tilrettelagte kurser og forløb af kortere varighed uden ECTS. De er ofte baseret på elementer fra eksisterende kurser, som tilpasses en bestemt efterspørgsel eller et konkret markedsbehov.

Kurser til enkeltpersoner

- SUND, JUR, SAMF, og i mindre grad HUM samt KU's tværgående udbud Copenhagen Summer University, der under fælles KU-brand udbyder 15-20 korte, specialiserede sommerkurser hver år.

Skræddersyede forløb, der udvikles i samarbejde med en virksomhed

- Især SCIENCE har opbygget en satsning på skræddersyede virksomhedsforløb. Fakultetet har fra 2018 – 2021 gennemført 56 forløb

Der findes ikke et samlet overblik over universitetets udbud (antal kurser og deltagere) i denne kategori.

Massive Open Online Courses (MOOCs)

KU har siden 2013 udbudt MOOCs på Coursera-plattformen. De henvender sig til et globalt publikum i mange aldersgrupper og med forskellig uddannelsesbaggrund. Der er dermed ikke kun tale om efter- og videreuddannelse, men om livslang læring i bred forstand. Dog har 45 % af deltagerne fuldtidsarbejde, og 30 – 35 % har en uddannelse på mindst bachelor- eller kandidatniveau. Via initiativet 'Coursera for Business' kan virksomheder også købe sig adgang til indhold fra kurserne og bruge det som led i kompetenceudviklingen af medarbejdere.

Der har siden 2013 været 968.843 tilmeldinger til de i alt 26 KU MOOCs. Af disse har 104.326 gennemført en MOOC. 100.000 tilmeldinger til KU MOOCs kommer fra 'Coursera for Business'. MOOCs er gratis, men deltagerne kan købe et certifikat, der bekræfter, at man har fuldført kurset. KU's indtægter herfra beløber sig til cirka 2,6 mio. kr. i alt fra 2013-2022.

Overblik over KU MOOCs 2013 - 2022

- Introduction to Global Health
- The New Nordic Diet – from Gastronomy to Health
- Søren Kierkegaard - Subjectivity, Irony and the Crisis of Modernity
- Diabetes - A Global Challenge
- Constitutional Struggles in the Muslim World
- Measuring Causal Effects in the Social Science
- Scandinavian Film and Television

- Origins – Formation of the Universe, Solar System, Earth and Life
- Bacteria and Chronic Infections
- Academic Information Seeking
- Innovating Solutions for Aging Populations
- Diabetes - The Essential Facts
- After the Arab Spring – Democratic Aspirations and State Failure
- Air Pollution – a Global Threat to our Health
- Sustainable Tourism – promoting environmental public health
- The Sustainable Development Goals – A global, transdisciplinary vision for the future
- Non-Communicable Diseases in Humanitarian Settings
- Transformation of the Global Food System
- Understanding Patient Perspectives on Medications
- Non-Alcoholic Fatty Liver Disease – The Essentials
- Patient Perspectives on Medications: Qualitative Interviews
- Urbanisation and Health - Promoting Sustainable Solutions
- European Citizenship – Development, Scope, and Challenges
- Chronically Ill in an Emergency: Why Mental Health Matters
- Data Literacy – What is it and why does it matter?
- Personalised Medicine from a Nordic Perspective

Den globale tendens inden for MOOCs går mod et større udbud på flere forskellige platforme. Bl.a. er udbuddet af betalingskurser og fra private virksomheder som Google, Microsoft m.fl. i stigning. Antallet af MOOCs er i 2022 nået op på i alt 19.400 kurser fra i alt 950 universiteter. I 2021 tilmeldte 40 mio. nye kursister sig til mindst én MOOC.

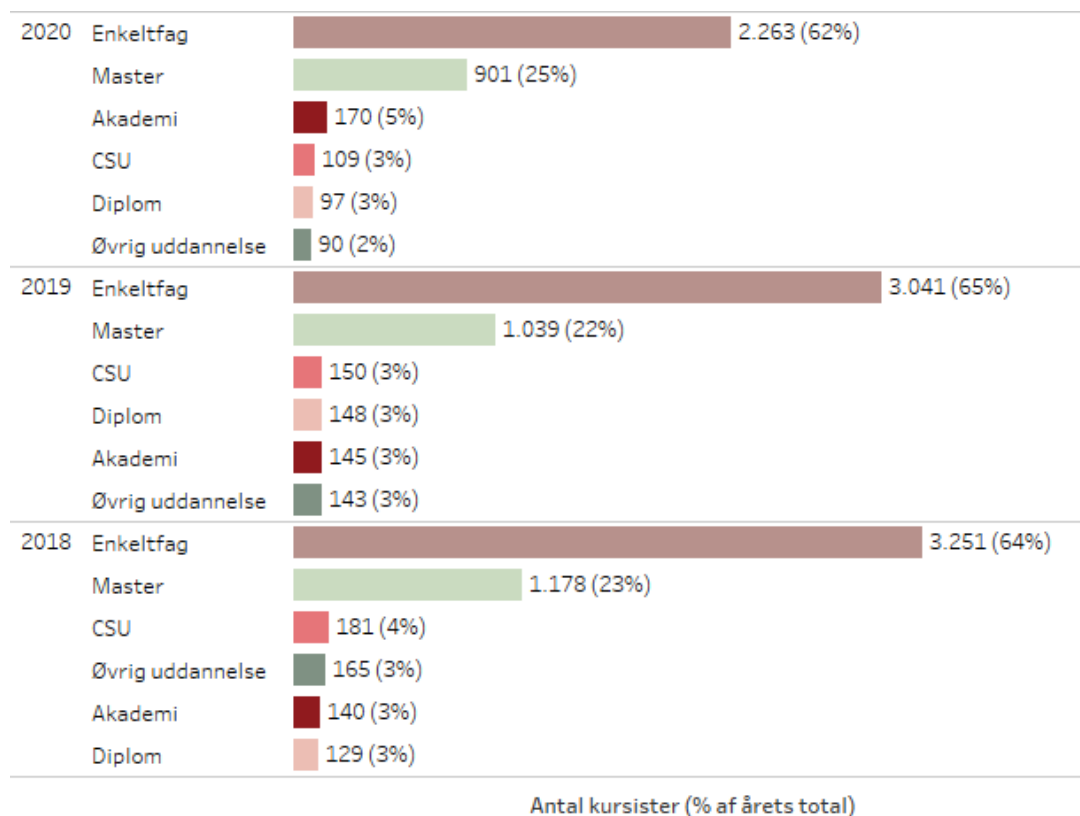
2: KU's volumen og aktivitet fra 2018 - 2020

Efter- og videreuddannelsesområdet er ikke fuldt systemunderstøttet, og det er derfor svært at følge løbende. Der er et behov for at udvikle bedre og mere granulerede EVU-data og ledelsesinformation, som i højere grad kan understøtte et datadrevet beslutningsgrundlag. Det gælder også i forhold til at få en fælles praksis for, hvilke aktiviteter der indgår i de ikke-ECTS udløsende forløb. Det indgår i KU' strategiske rammekontrakt, at der skal arbejdes med et bedre datagrundlag og muligheder for at følge aktiviteten.

KU havde i 2020 EVU-indtægter for ca. 84,6 mio. kr. og 3.630 kursister.

Udvikling i antal kursister

Figur 1: Udvikling fra 2018-20 i antal kursister fordelt på uddannelsestype*

* Note: I figuren indgår kun kursister på KU's deltidsuddannelser og Copenhagen Summer University men ikke EVU-kurser inden for indtægtsdækket virksomhed på fakulteterne

* Note: En kursist kan godt følge flere kurser og er derfor ikke det samme som antal personer

Kilde: 'Tal om uddannelse – fra optag til efter- og videreuddannelse', bestyrelsessag 2021

Figur 1 viser, at der er et betydeligt antal kursister, der deltager i en efter- og videreuddannelsesaktivitet på KU. Antallet er dog faldet med ca. 28 % i perioden 2018-20. Samme tendens gjorde sig gældende på de fleste andre universiteter, jf. figur 4 nedenfor.

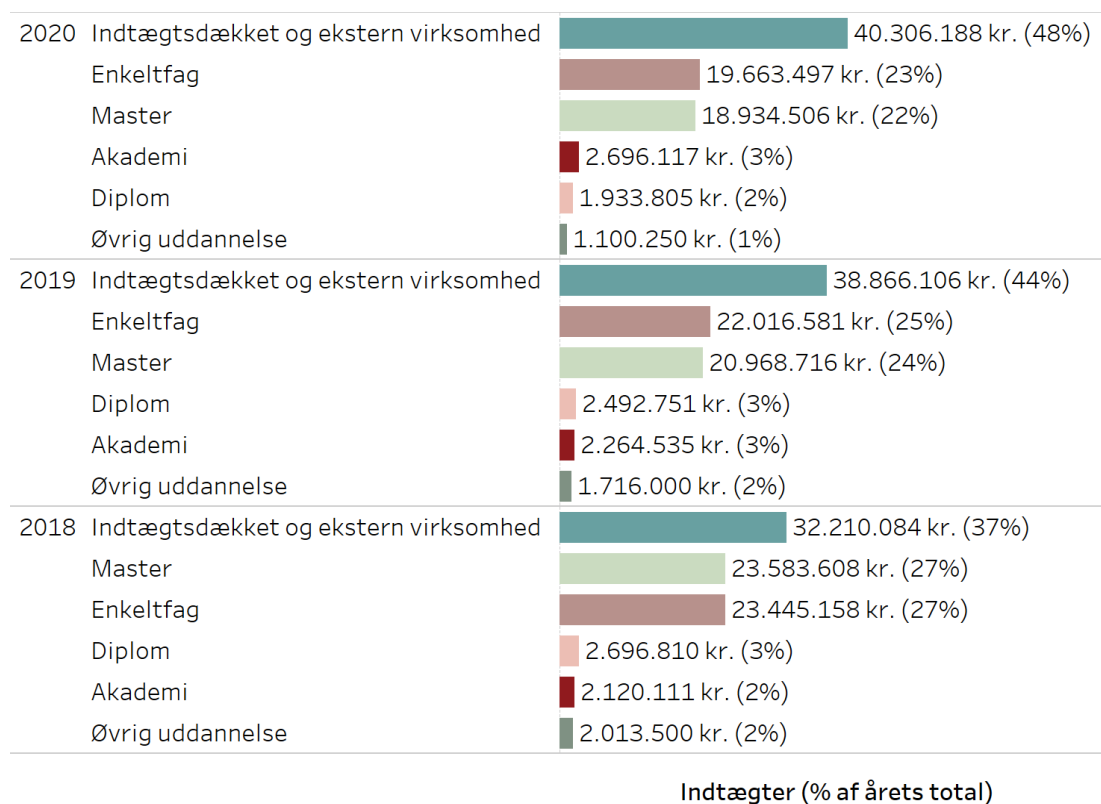
Faldet i aktivitet er særligt stort fra 2019-20. Det skyldes sandsynligvis covid-19-situationen, hvor området er mere følsomt, idet der er tale om betalingsuddannelser. Faldet afspejler også en længere tendens til, at aktiviteten inden for formel deltidsuddannelse er faldende.

Data fra 2021 viser dog, at det samlede fald er vendt til en stigning fra 3.630 kursister i 2020 til 3.813 i 2021.

Figur 1 viser, at enkeltfag er langt den største EVU-aktivitet på KU målt i antal kursister (62 % i 2020) efterfulgt af masteruddannelserne (25 %).

Udvikling i indtægter

Figur 2: Udvikling fra 2018-20 i indtægter, fordelt på uddannelsestype*

* Kilde: 'Tal om uddannelse – fra optag til efter- og videreuddannelse', bestyrelsessag 2021

Indtægter fra KU's ECTS-bårne deltidsuddannelser udgjorde i 2020 cirka 52 % af KU's EVU-indtægter, mens ca. 48 % kom fra indtægter fra ekstern og indtægtsdækket virksomhed (EIV).

Ekstern virksomhed dækker blandt andet over fondsfinansiering til efter- og videreuddannelse, primært på SUND. Der er tale om samarbejder, hvor fonde som Novo Nordisk Fonden dækker fx deltager- og/eller lønudgifter. Det er dermed ikke et konkret udbud eller type af EVU.

KU's indtægter fra deltidsuddannelse kommer fra især enkeltfag og masteruddannelser. Hvor enkeltfag i antal kursister er langt det største tilbud, er den relative indtjening på KU's masteruddannelser væsentligt større. Enkeltfag er billigere per ECTS end masteruddannelser.

Ekstern og indtægtsdækket virksomhed udgør en betragtelig andel af KU's EVU-indtægter, og det er samlet set et område i vækst. Indtægterne fra denne kategori er således steget med cirka 25% fra 2018-20. Væksten kan tilskrives en stigning i indtægter fra ekstern virksomhed på SUND. Derimod

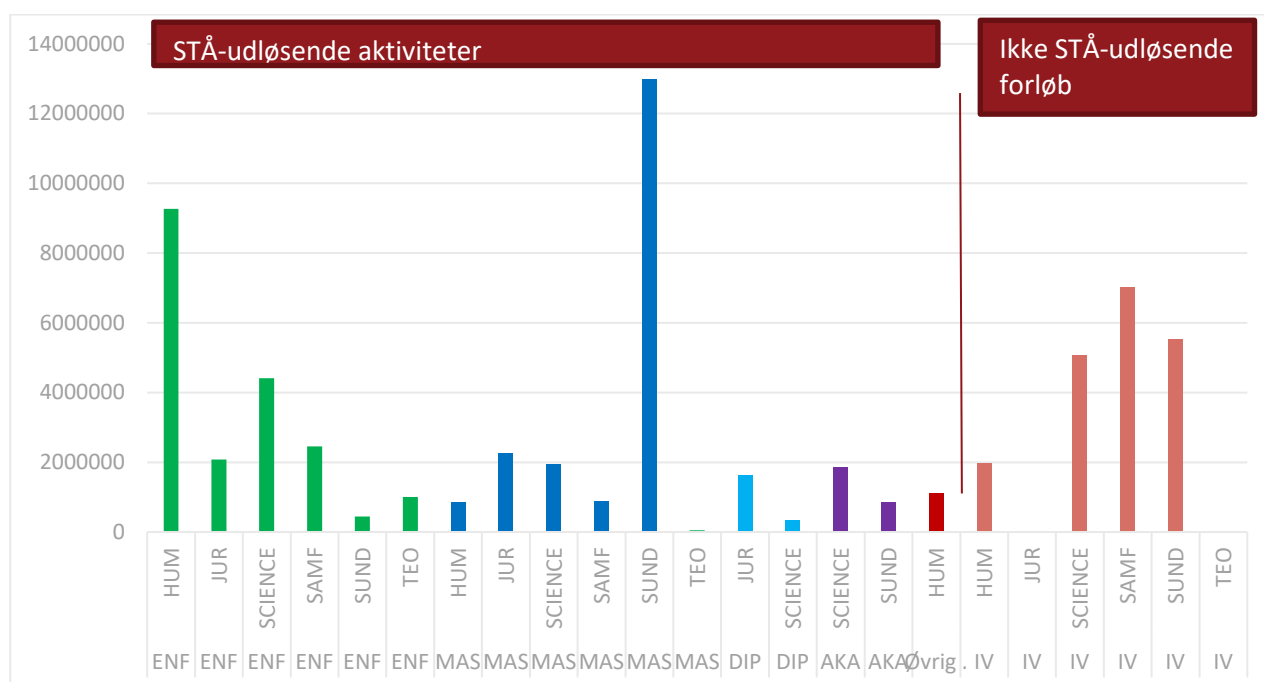
er aktiviteten inden for indtægtsdækket virksomhed mere stabil. Dog har der været et covid-19-relateret fald i aktiviteten fra 2019-20.

Der er i KU's strategiske rammekontrakt fokus på at opdyrke aktiviteten inden for kurser og skræddersyede forløb som indtægtsdækket virksomhed. På SUND, SCIENCE og i Copenhagen Summer University er der stor erfaring med området. JUR og SAMF er i en opbygningsfase.

I samme periode kan der konstateres et faldende marked inden for ECTS-bårne deltidsuddannelser og -kurser. Her er KU's indtægter faldet med knap 18 %. Herunder er der et fald på cirka 16 % på enkeltfag og cirka 19 % på masteruddannelser. I 2021 er tendensen vendt. Det gælder især på KU's masteruddannelser. Her kan der konstateres en stigning i aktiviteten, således at de samlede indtægter fra masterområdet i 2021 er 24.357.060 kr. Indtægter fra enkeltfag holder sig i 2021 stabile og er ikke i yderligere fald.

3: Fordeling af aktivitet på fakulteterne i 2020

Figur 3: Fordeling af indtægter på type og fakulteter i 2020*

*Kilde: Data fra 'Tal om uddannelse – fra optag til efter- og videreuddannelse', bestyrelsessag 2021.

Note: Det bemærkes, at indtægter fra ekstern virksomhed ikke er medtaget i figuren, da der ikke er tale om en type af EVU, men derimod fondsfinansiering og forskningsbevillinger til EVU.

Note: Herudover har Copenhagen Summer University i 2020 indtægter for 2,4 mio. kr., primært på IV-området, men også STÅ-udløsende kurser.

Note: TEO har en mindre indtægt fra fleksibel masteruddannelse. Omfanget er ikke synligt i figuren.

KU's EVU-aktiviteter henvender sig typisk til højtuddannede, specialister og videnstunge arbejdspladser inden for fakulteternes fagområder. Hovedvægten er på et dansk publikum, men fakulteterne og især SUND, SCIENCE og Copenhagen Summer University tiltrækker også internationale målgrupper. På SUND og SCIENCE er der stor erfaring med at samarbejde med virksomheder, brancheorganisationer og andre aktører om efter- og videreuddannelse.

Som det fremgår af figur 3, har KU's fakulteter herudover varierende aktivitet og fokus. Indtægter fra enkeltfag er størst på HUM, SCIENCE og SAMF. Særligt på HUM og SCIENCE er gymnasielærere en stor målgruppe (gymnasiesidefag), mens HUM som det eneste fakultet udbyder enkeltfag som aften-/weekendkurser. TEO's primære aktivitet ligger inden for enkeltfag. Derimod har SUND et begrænset udbud på dette område.

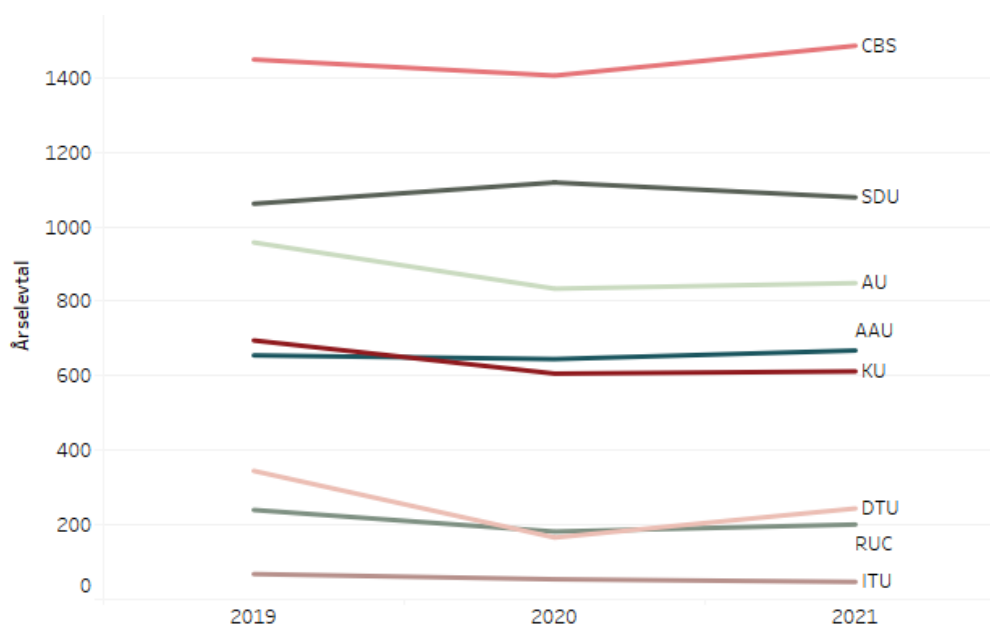
SUND har opbygget en stor aktivitet på masteruddannelser til deres målgrupper og specialister i ind- og udland, svarende til knap 69 % af KU's samlede indtægter på master i 2020.

Særligt SAMF, SCIENCE og SUND har en væsentlig indtægt fra kurser under indtægtsdækket virksomhed. SCIENCE har blandt andet siden 2018 opbygget en satsning på skræddersyet EVU til virksomheder som Novo Nordisk, Vejle Kommune, Topdanmark med flere.

Det bemærkes, at JUR siden 2020 har etableret brandet Retsakademiet med et bredt udbud af korte kurser under indtægtsdækket virksomhed målrettet jurister, advokater og professionelle i den offentlige administration.

4: Udvikling i årselever på danske universiteter og KU's konkurrence

Figur 4: Udvikling fra 2019-21 i årselevtal for de danske universiteter*

Note: Omfatter kun EVU-kurser og uddannelser på deltid – ikke indtægtsdækket virksomhed. Årselever er kursister omregnet til fuldtidselever.

Kilde: 'Tal om uddannelse – fra optag til efter- og videreuddannelse', bestyrelsessag 2021

De andre universiteter i Danmark udbyder også forskningsbaseret efter- og videreuddannelse og er naturlige konkurrenter til KU. Som det fremgår af figur 4, ligger flere universiteter dog højere end KU, hvad angår antal årselever inden for EVU på deltidsoområdet. Universiteter som CBS, SDU, AU og AAU udbyder - i modsætning til KU - HD-uddannelser, hvorfor aktiviteten kun i en vis grad kan sammenlignes.

Figuren viser samtidig, at der overordnet lader til at have været et faldende marked inden for ECTS-båren deltiduddannelse, men at udviklingen fra 2020-21 holder sig på samme niveau eller med en svag stigning.

KU's konkurrence ligger dog også blandt private aktører som fagforeninger og brancheorganisationer. Ligeledes har mange store virksomheder (såsom Novo Nordisk) intern kursusvirksomhed, hvor de tilbyder opkvalificering af deres medarbejdere, som også er en attraktiv målgruppe for KU.

Dertil kommer den internationale konkurrence fra andre universiteter og udbydere, da dele af KU's udbud henvender sig til et globalt publikum.

Den igangværende markeds- og brandanalyse skal give supplerende viden om KU's konkurrence, målgrupper og mulige samarbejdspartnere for KU.

5: Organisering af efter- og videreuddannelse på KU

Efter- og videreuddannelse er decentralt organiseret på de enkelte fakulteter. Den faglige udvikling og ansvar ligger i de enkelte fagmiljøer. Herudover er der forskel på, hvordan området er organiseret og struktureret.

Enkelte fakulteter som SUND og SCIENCE, der har store EVU-porteføljer, har administrative enheder for efter- og videreuddannelse, der understøtter fagmiljøerne og bidrager til strategisk udvikling af området. JUR og SAMF har en EVU-konsulent på fakultetsniveau, mens HUM har et studieadministrativt team for deres Åbent Universitet-aktiviteter. På TEO er der et efter- og videreuddannelsesudvalg og en administrativ understøttelse.

Copenhagen Summer University er universitetets eneste tværgående udbud. Det er forankret i fællesadministrationen og blev etableret i 2011.

Der er i 2020 etableret et tværgående koordineringsudvalg for efter- og videreuddannelse på det administrative område. Der er ikke pt. en tilsvarende organisering for VIP og fagmiljøer inden for efter- og videreuddannelse.